

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ**
Кафедра русского языка

**Аннотация к дипломной работе
«Паронимы в русском языке
(словообразовательный аспект)»**

Белецкая Ольга Сергеевна

Научный руководитель –
доцент
Леонович В. Л.

2024

РЕФЕРАТ

В дипломной работе 75 страниц, 21 таблица, 41 использованный источник, 2 приложения.

Ключевые слова: ПАРОНИМЫ, СЛОВООБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ СТРУКТУРА, СЛОВООБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ ГНЕЗДО, ПАРОНИМИЧЕСКОЕ ГНЕЗДО.

Объектом исследования являются паронимы русского языка, зафиксированные в «Словаре паронимов русского языка» Ю. А. Бельчикова и М. С. Панюшевой (М., 2004). Он содержит 200 рядов паронимов, насчитывающих 435 лексем с различными характеристиками, предоставляя тем самым возможность для их многоаспектного анализа.

Цель работы – выявить деривационные особенности паронимов в современном русском языке.

В работе использован описательный метод исследования, основанный на анализе фактов языка; в ходе описания применялись приемы лингвистического наблюдения, классификации и систематизации; количественный анализ.

Результатами исследования являются следующие выводы: паронимы в современном русском языке имеют разный словообразовательный статус – являются непроизводными и производными; распределяются по различным моделям с учетом их морфологической выраженности и количества компонентов паронимического ряда; образуются разными способами на базе различных частей речи с помощью продуктивных и малопродуктивных словообразовательных формантов, реализующих общие и частные словообразовательные значения; являются компонентами одного или разных словообразовательных и паронимических гнезд, определяющих наличие или отсутствие семантических и деривационных связей между паронимами и их тип.

Практическая значимость работы состоит в том, что результаты исследования могут быть использованы непосредственно в учебном процессе, а также на спецкурсах и факультативных занятиях по русскому языку в вузе и школе.

Дипломная работа является самостоятельным исследованием, что подтверждается результатами прохождения программы «Антиплагиат»: оригинальность работы составляет 83,08%. Достоверность материалов и результатов дипломной работы обеспечивается данными, приведенными в таблицах.

РЭФЕРАТ

У дыпломнай работе 75 старонак, 21 табліца, 41 выкарыстаная крэйніца, 2 дадаткі.

Ключавыя слова: ПАРОНІМЫ, СЛОВАЎТВАРАЛЬНАЯ СТРУКТУРА, СЛОВАЎТВАРАЛЬНАЕ ГНЯЗДО, ПАРАНІМІЧНАЕ ГНЯЗДО.

Аб'ектам даследавання з'яўляюцца паронімы рускай мовы, зафіксаваныя ў «Слоўніку паронімаў рускай мовы» Ю. А. Бельчыкава і М. С. Панюшавай (М., 2004). Ён змяшчае 200 радоў паронімаў, якія налічваюць 435 лексем з рознымі харкторыстыкамі, даючы тым самым магчымасць для іх шматаспектнага аналізу.

Мэта работы – выявіць дэрывацыйныя асаблівасці паронімаў у сучаснай рускай мове.

У работе выкарыстаны апісальны метад даследавання, заснаваны на аналізе фактаў мовы; у ходзе апісання прымяняліся прыёмы лінгвістычнага назірання, класіфікацыі і сістэматызацыі; колькасны анализ.

Вынікамі даследавання з'яўляюцца наступныя высновы: паронімы ў сучаснай рускай мове маюць розны словаўтваральны статус – з'яўляюцца невытворнымі і вытворнымі; размяркоўваюцца па розных мадэлях з улікам іх марфалагічнай выяўленасці і колькасці кампанентаў паранімічнага раду; утвораюцца рознымі способамі на базе розных частак гаворкі з дапамогай прадуктыўных і малапрадуктыўных словаўтваральных фармантаў, якія рэалізуюць агульныя і прыватныя словаўтваральныя значэнні; з'яўляюцца кампанентамі аднаго або розных словаўтваральных і паранімічных гнёздаў, якія вызначаюць наяўнасць або адсутнасць семантычных і дэрывацыйных сувязяў паміж паронімамі і іх тып.

Практычнае значэнне работы заключана ў тым, што вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны непасрэдна ў навучальнym працэсе, а таксама на спецкурсах і факультатыўных занятках па рускай мове ў ВНУ і школе.

Дыпломнай работы з'яўляецца самастойным даследаваннем, што пацвярджаецца рэзультатамі праходжання праграмы «Антыплагіят»: арыгінальнасць работы складае 83,08%. Дакладнасць матэрыялаў і рэзультатаў дыпломнай работы забяспечваецца данымі, прыведзенымі ў табліцах.

ABSTRACT

This thesis consists of 75 pages, 21 tables, 41 sources used, 2 appendices.

Keywords: PARONYMS, WORD-FORMATION STRUCTURE, WORD-FORMATION NEST, PARONYMIC NEST.

Russian Russian paronyms recorded in the Dictionary of Paronyms of the Russian Language by Yu. A. Belchikov and M. S. Panyusheva [M., 2004] are the object of the study. It contains 200 series of paronyms, numbering 435 lexemes with various characteristics, thus providing an opportunity for their multidimensional analysis.

The purpose of the work is to identify the derivational features of paronyms in modern Russian.

The paper uses a descriptive research method based on the analysis of the facts of language; during the description, techniques of linguistic observation, classification and systematization were used; quantitative analysis.

The results of the study are the following conclusions: paronyms in modern Russian have different word-formation status: they are non-derivative and derivative; they are distributed according to various models, taking into account their morphological expression and the number of components of the paronymic series; they are formed in different ways on the basis of different parts of speech using productive and unproductive word-formation formants that implement general and particular word-formation meanings; They are components of one or different word-formation and paronymic nests that determine the presence or absence of semantic and derivational connections between paronyms and their type.

The practical significance of the work lies in the fact that the results of the research can be used directly in the educational process, as well as in special courses and optional classes in the Russian language at universities and schools.

The thesis is an independent study, which is confirmed by the results of the Anti-Plagiarism program: the originality of the work is 83,08%. The reliability of the materials and results of the thesis is provided by quantitative data given in the tables.